

Høring studieporteføljesaken – svar fra Det helsevitenskapelige fakultet

Innledning

Vi besvarer høringen i hovedsak etter mal fra høringsbrevet.

Del 1. Grunnmodell UiT

1.1 Disiplinutdanninger

Fire av instituttene ved Helsefak har disiplinutdanninger.¹ Det er enighet om at byggeklossmodell vil være en god løsning for disiplinfagene, og at det kan spare ressurser dersom man samarbeider mer på tvers.

Disiplinutdanningene er allerede organisert rimelig likt byggeklossmodell, ved at programmene har både programfag, fellesfag og valgfag. Det er allerede i dag samarbeid på tvers av institutter og fakultet i disiplinutdanningene som tilbys ved Helsefak. Noen av instituttene melder tilbake at det er noe uklart hva som er tenkt definert som programfag og hva som forstås som fellesfag, eksempelvis metode som både kan undervises som fagnært og spesifikt programfag, eller gjøres mer generisk til å treffe behovene til flere utdanninger.

1.1.1 Bachelorutdanninger

Byggeklossmodellen sånn den er foreslått oppleves noe rigid og fagmiljøene er bekymret for studentenes fleksibilitet, og opplevelse av tilhørighet til faget de har valgt å studere. Man ser også at det legges et stort ansvar på studentene selv i å bygge egen utdanning/kompetanse. Samtidig er utdanningene positive til muligheten for større faglig bredde i disiplinutdanningene. Det er noe uenighet hos de ulike studieprogrammene i forhold til den foreslåtte fordelingen mellom felles-, program- og valgfag. Det pekes på at man for fellesfag (f.eks. metode eller statistikk) også må finne løsninger for å ivareta utdanningenes behov for fagspesifikke eksempler, samt behov på ulike nivå og spirallæring for modningsfag. Her kreves det støtte til emnedesign som ivaretar både det som skal være felles og det fagnære og programspekifikke.

Institutt for medisinsk biologi (IMB) viser til bekymring rundt forslaget med valgfag allerede i 3. og 4. semester, og mener det kan føre til at studentene ikke får nok basalkunnskaper og grunnkompetanse å bygge videre på for videre programfag. De viser i den sammenheng også til studentenes opplevelse av tilhørighet til studieprogrammet når de starter på det valgfrie året.

Når det gjelder innretningen og fordelingen mellom de ulike byggeklossene i en bachelorgrad stilles det også spørsmål til hva verdien av en fagspesifikk bachelorgrad blir med stor andel

¹ Idrettshøgskolen (IH): Bachelorutdanning i arktisk friluftsliv og naturguiding (Alta), årsstudium i arktisk friluftsliv (Alta), årsstudium Arctic natur guide (Svalbard) bachelorutdanning i idrettsvitenskap (Tromsø og Alta), årsstudium i idrettsvitenskap (Tromsø og Alta) og master i idrettsvitenskap (Alta).

Institutt for medisinsk biologi (IMB): Bachelor- og masterutdanning i biomedisin (internasjonalt masterprogram)

Institutt for psykologi (IPS): Bachelor- og masterutdanning i psykologi, og årsstudium i psykologi.

Institutt for samfunnsmedisin (ISM): Master in public health (internasjonalt masterprogram – fryst opptak h-23 og h-24).

felles/tverrfaglighet som det pr. nå er lagt opp til. Hvordan vil forskjellen fremstå i praksis for søkere/studenter og avtakerfeltet mellom eksempelvis en bachelorgrad i psykologi med 60 sp organisasjon og ledelse, og en bachelorgrad i organisasjon- og ledelse med 60 sp psykologi?

Fordelingen sånn det er lagt opp til i modellen med max 90 sp programfag kan føre til kutt i programemner som er utviklet over flere år, og som ofte sammenfaller i innhold med forskningskompetansen til ansatte. Dette vil kunne frigjøre tid til forskning og utvikling, men det vil også føre til en dreining av undervisning fra mer forskningsnære tema/emner over mot mer generelle og grunnleggende emner. Dette kan ha en negativ innvirkning på vitenskapelig ansattes motivasjon, autonomi og indirekte på rekruttering til vitenskapelige stillinger. Byggekløssmodellen til også gi studentgruppen som vil bli mer heterogen, med studenter fra mange ulike studieprogram med ulike forkunnskaper. Dette vil stille større krav til den pedagogiske innretningen på undervisningen. Det er også bekymring rundt studentenes mulighet til fordypning i eget fagområde. For å kunne oppnå fordypning i eget fag foreslår Institutt for psykologi (IPS) at 30-60 sp valgemner må velges fra andre fagområder, men at inntil 30 sp (en emnepakke) kan velges fra eget fagområde.

Idrettshøgskolen (IH) peker på at byggekløssmodellen slik den er presentert oppfattes som en tydelig og konstruktiv måte å legge til rette for at studentene skal bygge bredde i sin kompetanse. De peker på konkrete muligheter for samarbeid både med disiplinutdanninger og profesjonsutdanninger om å tilby emner og emnepakker.

1.1.2 Masterutdanninger

Modellen for master, i tillegg til bruk av matrisestrategien, gir tilstrekkelig fleksibilitet for å unngå å bygge opp større portefølje for programfagene.

Flere av utdanningene er positive til forslaget med to ulike modeller for masterprogram, med en variant med større masteroppgave rettet mot forskning, og en variant med mindre masteroppgave som kan være mer praktisk og knyttet til næringslivet, eller for profesjonsutdanninger som ønsker en mer praksisnær master. For master i idrettsvitenskap er fagmiljøet positive til byggekløssmodellen, og deres program er svært lik modell 1 slik den er foreslått i rapporten. Modell 2 vil være interessant for studenter som ønsker seg mer anvendt og praksisorientert fordypning på masternivå, f.eks. studenter innen idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet. Fagmiljøet ved IH er interessert i å være med å utvikle fellesemner til denne type fordypning.

Master i biomedisin ved IMB er positive til en byggekløssmodell, og mener begge modeller vil fungere bra. De peker på at alternativ 2 vil kunne rettes mot f.eks. bioingeniører, og studenter som ønsker mer praksisorientert master i sykehus eller bedrifter.

ISM er i gang med revisjon av Master in public health (MPH) som kan fungere som et eksempel på arbeidet vi har foran oss. Revisjonsarbeidet viser tydelig at programmet kan organiseres som en byggekløssmodell, og at det kan være gunstig med tanke på ressursbruk ved UiT som helhet. En forutsetning for å få dette til er at man også lykkes med å samarbeide på tvers av fakultet.

Parallelt med revisjonsarbeidet jobber ISM med utvikling av EVU-emner, med bakgrunn i behov for forebygging og omstillingskompetanse som belyses i rapporten fra helsepersonellkommisjonen. ISM peker på at to varianter av masterløp kan være en god løsning, men at det gjør det utfordrende å spare ressurser. Men dette kan løses ved å tilpasse det ene løpet til EVU. ISM har også kompetanse innen fagområder som mange utdanninger kan ha nytte av, som statistikk og epidemiologi.

Institutt for vernepleie (IVP) mener at erfaringsbasert master i velferdsendring rent praktisk vil kunne passe godt inn i en byggeklossmodell, og at emner som metode og vitenskapsteori kan samkjøres med tilsvarende emner ved andre masterprogram. Samtidig peker de på at dette er tema som deres studenter har særlig behov for kontekstualisering opp mot studentenes egen fagbakgrunn, siden de jobber med masteren nært knyttet opp til problemstillinger ved sitt eget arbeidssted. Studentene opplever dette som en av styrkene i programmet. Men en digitalisering av emner i samarbeid med andre institutt/fakultet mener de kan bidra til å gjøre programmet enda mer attraktivt, i og med de fleste studentene på programmet er i full jobb. Ved å legge til rette for valgemner vil man kunne øke studentenes valgfrihet og bredden i mulighet for fordypning. Ved IHO er master i helsefag utformet med 30-40 stp fellesfag (blant annet metode og vitenskapsteori). Noen av masteremnene er også valgbare og for noen av studieretningene kan en byggeklossmodell vurderes.

Masterutdanningene ser begge skisserte modellene for masterutdanninger i høringen som aktuelle, men med to løp vil det være mer utfordrende å spare ressurser.

Fakultetets vurdering: Helsefak er i all hovedsak positive til forslaget om endring av grunnmodell for disiplinutdanninger til en byggeklossmodell både på bachelor og masternivå. Gitt at det blir en god løsning på sammensetning av emnepakker så vil alle disiplinutdanningene på bachelornivå ved Helsefak kunne gå over til en byggeklossmodell. En forutsetning for at dette skal lykkes er at det opprettes programkomiteer med representanter for alle programmer som bruker samme emnepakke slik at man ivaretar behovet for koordinering i forhold til innhold i emnepakkene. I tillegg må emnepakkene være fleksible slik at de kan tas av studenter på andre campus (se eget punkt nedenfor om Campusdimensjonen). Når det gjelder byggekloss på master så må den kombineres med matrise som strategi for å unngå opprettelse av flere programfag enn i dag.

1.2 Byggekloss/fellesfag i profesjon

Det er enighet om at profesjonsutdanningene ved Helsefak ikke egner seg for byggeklossmodellen som er skissert for disiplinlagene. Men det er læringsmål på tvers av profesjonsutdanningene hvor det allerede samarbeides på tvers om mindre byggeklosser/fellesfag som benyttes av flere. Fellesfag/fagområder som også profesjonsutdanninger har behov for er i denne sammenhengen for eksempel metode, bærekraft, innovasjon, akademisk skriving og digital kompetanse. I dag er det største fellesfaget ved Helsefak HEL-0700 Samhandling, etikk og grunnleggende ferdigheter i helse- og sosialfag (10 stp). HEL-0700 er felles for alle 13 helseprofesjonsutdanninger ved Helsefak og gjennomføres i første semester av studiet. Høsten 2023 er det 615 studenter som følger emnet. Emnet ledes av en dedikert emneleder ansatt ved HelPed, men studieprogrammene bidrar med undervisningsressurser til veiledning og sensur. Det er etablert en styringsgruppe for emnet bestående av instituttlederne ved de berørte instituttene. Styringsgruppen ledes av prodekan for utdanning.

Et annet fellesemne ved Helsefak er HEL-1700 Etikk, vitenskapsteori og forskningsmetode for helsefaglige bachelorutdanninger (10 stp). Dette emnet er felles for bachelorprogrammene i ergoterapi, fysioterapi, radiografi og tannpleie. Undervisningsressursene, arbeidskrav og eksamen har ikke vært tilpasset organisering og faglig innhold i studieprogrammene og utdanningene har vært nødt til å gjennomføre betydelige tilpassinger av emnet for hver utdanning. Dette har ført til at utdanningene bruker like mye ressurser på gjennomføring av HEL-1700 som på sine særfaglige emner av samme størrelse. På bakgrunn av dette er emnet søkt oppløst som eget emne.

Fakultetets vurdering: Byggekloss/fellesfag er et potensiale også for profesjonsutdanningene som kan utnyttes bedre og bidra til en mer effektiv bruk og fordeling av ressurser og kompetanse. Det er tydelig at byggeklosser/fellesfag i profesjon krever tilpasning og samarbeid om koordinering av

timeplaner, og vil kreve samarbeid om design og faglig sammensetning. Alle profesjonsutdanningene ved Helsefak må gå igjennom sine emner for å identifisere mulige tema som kan danne en byggekloss som kan brukes av flere av profesjonsutdanningene eller disiplinutdanningene. Forum for utdanningsledelse ved Helsefak der alle studieprogramledere deltar er en arena som må benyttes for dette arbeidet.

1.2.1 Nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene (RETHOS) og felles læringsutbytter

Noe av særtrekket ved studieprogramporteføljen ved Helsefak, er at den i stor andel består av profesjonsutdanninger som er regulert av RETHOS. Dette er regulert i [Forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger](#). Med innføringen av RETHOS skal studieprogrammene på bachelornivå ha inkludert tolv felles læringsutbyttebeskrivelser (LUB) i studieplaner og undervisning. Det er laget felles nasjonale læringsressurser for alle de 12 felles læringsutbyttene i LOVU-banken². UiT har bidratt inn i arbeidet med LUB 4 (samhandling og tverrfaglighet), LUB 5 del 2 (dekker samiske rettigheter), LUB 12 (digital kompetanse).

Rammestyrte utdanninger og RETHOS kan oppleves å gi mindre fleksibilitet for den foreslåtte byggeklossmodellen, men det finnes også muligheter og et uutnyttet potensial i RETHOS. Utdanningene har løst implementeringen av RETHOS med å implementere LUB i eksisterende emner, og oppretting av nye emner for å dekke kompetansekravene. Ut ifra tilbakemeldinger fra utdanningene, så ligger det et potensiale for besparelser i å gå igjennom omfanget på studieprogram etter RETHOS. Det er flere tilbakemeldinger på at prosessen i flere tilfeller har ført til at LUB er lagt til det totale læringsutbyttet uten at noe annet er tatt bort, og at dette ender med «curriculum overload». En særegenhet ved profesjonsutdanningene er nettopp at det profesjonsfaglige er sterkt integrert i de enkelte LUB'ene, og at det er lagt ned en betydelig innsats for å få dette til på en god måte. Fagintegreerte LUB som er særegne for det enkelte fagområde gjør det vanskelig å skille ut i matrise/fellesfag. De mange praksisperiodene av ulike varighet ved de enkelte utdanningene gjør det også utfordrende å finne tidspunkt for felles undervisning eller aktiviteter.

Senter for helsefaglig pedagogisk utvikling (HelPed) får mange henvendelser fra undervisere som ønsker støtte til å undervise innen tema beskrevet i RETHOS forskriften, særlig om veiledning og tverrprofesjonell samarbeidslæring, og i noen grad også hvordan de kan inkludere undervisning om andre tema fra RETHOS i egne studieplaner, f.eks. samers rettigheter, digital sikkerhet og e-helse. De fleste av henvendelsene dreier seg om forespørsler om et par timers forelesning, eller om disse nye tema kan inkluderes i fellesemnet HEL-0700 Samhandling, etikk og grunnleggende akademiske ferdigheter i helse- og sosialfag. Fagmiljøet ved HelPed har fått inntrykk av at flere studieprogram har lagt til undervisning som følge av RETHOS uten å fjerne noe annet, eller integrere det i eksisterende undervisning. En konsekvens av dette kan være overfylte timeplaner eller «curriculum overload» og lite tid til selvstudium for studenten. Dette støttes bl.a. også av IKO i deres uttalelse, hvor de peker at det bør jobbes med å innarbeide RETHOS i eksisterende undervisning uten at dette reduserer tid i timeplanen til RETHOS-regulert aktivitet. Felles LUB har, sånn IKO ser det, vært løst ved å legge disse på toppen av eksisterende undervisning. Her kan det være et potensiale for ressursbesparing ved en kritisk gjennomgang av emnenes innhold og undervisningstilbud, gjerne med veiledning og støtte i læringsdesign. Tilbakemeldingene fra instituttene er også at de felles læringsressursene i LOVU-banken ikke brukes i utstrakt grad, og at utdanningen heller lager egne opplegg for å dekke inn læringsutbyttene. Her kan det også være potensiale for kvalitetsforbedring

² [LOVU-banken](#) er en lærings- og vurderingsbank for felles læringsutbytter for helse- og sosialfagutdanningene. Et digitalt, tverrprofesjonelt og nasjonale utdanningssamarbeid.

og ressurs sparing, men dette krever bistand til hvordan man kan integrere læringsressurser i undervisningsopplegg, samt utvikling av kvalitetskultur som fremmer dette. Helsefak mener at det også bør ses på mulighetene for fellesundervisning i tilknyttet felles LUB.

Fakultetets vurdering: Helsefak mener det er viktig å anerkjenne at alle helse- og sosialfaglige profesjonsutdanninger nylig har vært gjennom en omfattende studieplanrevisjon som følge av RETHOS prosessen. Det er lagt ned betydelig innsats i dette arbeidet, og det jobbes nå fortsatt med implementering, i tillegg til revisjon og evaluering. Disse studieprogrammene trenger tid til å implementere og justere de forskriftsfestede studieplanene som også inkluderer et felles innhold. Ved bachelorprogrammene ble de første studentene som fulgte RETHOS studieplan uteksaminert våren 2023. De lengre profesjonsutdanningene har ennå ikke hatt ett helt kull igjennom ny studieplan.

Samtidig er RETHOS en byggekloss i profesjonsutdanningene hvor potensialet ikke er tatt fullt ut med tanke på samarbeid på tvers, og det må jobbes videre med hvordan dette potensialet skal utløses. Alle utdanningene må ta i bruk ressursene som er tilgjengelige som åpne digitale ressurser, og det må jobbes mot å lage byggeklosser som kan brukes av flere utdanninger. Dette vil kreve økt koordinering og mindre autonomi for utdanningene i forhold til timeplanlegging. "Curriculum overload" må reduseres og det må gjøres en kartlegging/evaluering av mengden undervisning på studentenes timeplaner. Helsefak synes det er viktig å ta tak i disse utfordringene og jobbe videre med dette.

Del 2 Strategier

2.1 Utvelgelse

I Helsefak sin portefølje har vi en rekke utdanninger som departementet har fastsatt kandidatmåltall for. Dette er utdanninger som det er viktig at sektoren når målene for å møte behovene i samfunnet³, og er utdanninger som vi i utgangspunktet vil beholde i porteføljen gitt det store og økende behovet for helsepersonell, spesielt i Nord-Norge.

Klinisk ernæring er en bachelor + master som har hatt spesielt lave søkertall. Bachelor i ernæring tok inn de første studentene i 2016. Studieprogrammet ble opprettet ved UiT ut fra norske helsemyndigheters aktualisering av kompetansebehovet nå og i fremtiden med definerte kandidatmåltall. Ernæringens betydning i klinikk og for folkehelsen er solid dokumentert og forebyggingspotensialet er betydelig på befolkningsnivå. I UiTs vurdering av programmer med lav rekruttering, bør det tas hensyn til studieprogrammenes alder. Programmet drives i samarbeid mellom Institutt for samfunnsmedisin (ISM), Institutt for klinisk medisin (IKM) og Institutt for medisinsk biologi (IMB). IKM har hovedansvaret for master i klinisk ernæring og peker på at UiT er fremoverlent og utdanner en profesjon som er ung, noe ukjent i samfunnet og som komplementerer andre helseprofesjoner. Det vil ta noe tid før helsetjenesten og kommunene i Nord-Norge tar denne profesjonen i bruk i stor grad, og dette må fokuseres på parallelt med utdanningen. Tydeligere profilering av kliniske ernæringsfysiologer er derfor nødvendig. Rekrutteringstiltak må ha som mål å utdanne kliniske ernæringsfysiologer. ISM peker på konkrete muligheter for å utvikle programmet videre i samarbeid med andre program ved UiT.

Det andre programmet som må vurderes under dette punktet er Bachelor i paramedisin. Dette er en utdanning som ble etablert basert på et stort samfunnsbehov for paramedisinere og ble først

³ [orientering-om-forslag-til-statsbudsjettet-2024-universitet-og-hogskular.pdf \(regjeringen.no\)](#)

finansiert ved tildeling av midler fra strategisk fond ved UiT, Helsefaks strategiske midler og engangsstøtte fra UNN. Vi fikk deretter midler fra Utdanningsløftet, men disse midlene vil f.o.m studentopptaket i 2024 fases ut. Dette programmet har vært en stor suksess med gode søkertall og høy gjennomstrømming, og godt arbeidsmarked for kandidatene. Bachelorutdanning i paramedisin tilbys ved 6 institusjoner i Norge som har et tett samarbeid, pr i dag samarbeider de om gjennomføring av fysiske opptaksprøver og de har diskutert muligheten for digitale undervisningsformer på tvers av institusjonene.

Master in Public Health (MPH)-programmet ved ISM er i stor grad berørt av innføringen av skolepenger for studenter utenfor EU/EØS og programmet har fått tillatelse til å fryse opptaket i to år for å jobbe med omstilling. For å øke rekrutteringen, ser de det som viktig å skape en struktur som er fleksibel og attraktiv, noe de mener en velfungerende byggekloss modell kan bidra til uten å øke ressursbruken. Med det menes følgende: Man bør tilby ulike linjer slik at ulike typer studenter kan gå på de samme kursene. Kurs i folkehelsevitenskap bør kunne tas av de som er fulltidsstudenter, men også tilbys som etter- og videreutdanning til blant annet folkehelsekoordinatorer i kommunene.

Fakultetets vurdering: fremover må alle programmer som over tid har synkende søkertall vurderes for redesign, nedleggelse eller endret frekvens i tilbudet. Foreløpig er disse vurdert:

- Bachelor og master i ernæring: Helsefak ser verdien i de planene som fagmiljøene skisserer og vil gi dette programmet en mulighet til å øke rekrutteringen før vi vurderer nærmere programmets fremtid, gitt betydningen utdanningen har for å dekke framtidens kompetansebehov blant annet innen helsefremmende og forebyggende helsearbeid. Det anbefales at det gjøres en ny vurdering etter 2-3 år. Om det da fremdeles er lave søkertall så vil programmet vurderes nedlagt.
- Paramedisin: Helsefak ønsker at dette programmet skal videreføres og at programmet tildeles omstillingsmidler jfr universitetsstyrets vedtak om å gi støtte til å opprettholde opptak på utvalgte attraktive studietilbud⁴.
- Master in public health (MPH): ISM må innen to år komme med forslag til ny design av MPH-programmet som gjør det mer attraktivt. Om det etter 2-3 års drift ikke rekrutterer tilstrekkelige studenter så vil det bli vurdert nedlagt.

2.2 Sammenslåing

Dette er ikke en strategi som er vurdert for utdanningene ved Helsefak. Sammenslåing av en profesjonsutdanningene med en annen profesjonsutdanning er ikke mulig da utdanningene er styrt av fagspesifikke forskrifter. Men alle utdanningene har 12 felles, nasjonale læringsutbyttebeskrivelser og mulighetene for samarbeid er omtalt under punkt 1; byggekloss i profesjonsutdanningene. Det kan imidlertid være aktuelt å vurdere denne strategien på emnenivå i større grad enn i dag, for eksempel basert på erfaringer med sammenslåingen av folkehelseemnet ved bachelorprogrammene i fysioterapi og ergoterapi ved IHO.

2.3 Matrise

1.2.2 Fellesfag i profesjon

Ved Helsefak har vi institutt som både gir og bruker fellesfag i utstakt grad. Et eksempel på dette er biomedisinske basalfag som IMB gir i en rekke helseprofesjonsutdanninger forankret ved eget eller andre institutt på fakultetet. Eksempelvis bachelor i ernæring og master i klinisk ernæring, bachelor i sykepleie, paramedisin, radiografi, tannpleie, ergoterapi og fysioterapi. Eksempler på samarbeid på

⁴ Prosedyre for tildeling av omstillingsmidler, ephorte 2021/4386

tvers av institutt er også samarbeidet mellom IMB, IKM og ISM om både medisinstudiet og ernæringsutdanningene, samt IMB og IKO om master i odontologi. IFA peker på at potensialet først og fremst ligger i basalfagene og i generiske tema. Fellesfagene HEL-0700 og HEL-1700 er tidligere nevnt under kapittel 1.2.

Samarbeid og fellesundervisning internt ved Helsefak

Vi har flere gode eksempler på vellykket samarbeid på tvers av institutt ved Helsefak.

ERG-2610 Folkehelse og inkluderende lokalsamfunn for bachelor i ergoterapi samkjøres med bachelor i fysioterapi og emnet FYT-2610 Fordypning i folkehelse og helsefremmende lokalsamfunn. Emnet undervises felles til begge studieprogrammene, og arbeidet med emnet vant Helsefak sin utdanningspris i 2023. Et annet eksempel er at Bachelor i sykepleie samarbeider i emnet SYP-2620 Sykepleiefaglig ledelse, samfunnsvitenskap og teknologi om tema innovasjon med bachelor i ergoterapi i emnet ERG-2640 Innovasjon, kvalitetsutvikling og ledelse.

MBI-2013 Humanfysiologi og ERN-2009 Humanfysiologi (15sp) er et samarbeid mellom fysiologiundervisning for bachelor i ernæring og bachelor i biomedisin. Det er overlapp og felles undervisning for de to studieprogrammene, men bachelor i biomedisin bruker 10 av 15 sp fra ERN-2009. Det samme gjøres til dels mellom MBI-2004 Immunology og BIO-3609 Basal and comparativ immunology hvor et emne på bachelornivå ved IMB samarbeider om undervisning med et emne på masternivå ved NFH BFE. I tillegg deltar bioingeniørstudenter sammen med bachelor i biomedisin i labundervisningen på emnet.

Emnet HEL-0700 Samhandling, etikk og grunnleggende akademiske ferdigheter i helse- og sosialfag er tidligere nevnt. Matrise som strategi defineres i rapporten som at like fag eller fag innen samme område gis av samme fagmiljø. Matrise er av flere institutt tatt opp som noe de allerede benytter seg av og som de ser kan utvikles videre. Helsefak ser at dette er en strategi som kan benyttes i større grad både internt i disiplin- og profesjonsutdanningene, mellom disiplin og profesjon og mellom fakultet.

Samarbeid og fellesundervisning med andre fakultet og nasjonalt

Det finnes noen eksempler på samarbeid om fellesemner med andre fakultet. Store felleskurs som benyttes ved Helsefak er KJE-1001 Introduksjon til kjemi og kjemisk biologi, MAT-0001 Brukerkurs i matematikk, og MBI-1002 Celle- og molekylærbiologi. KJE-1001 og MAT-0001 brukes av de fleste biologiutdanningene ved UiT, i tillegg til lektorutdanning. Det samme gjelder MBI-1002. Det er krevende å koordinere og administrere store fellesemner, men med byggeklossmodell hvor man ikke kan plukke enkeltemner ut av en byggekloss på 30 sp vil koordineringen kunne forenkles betraktelig, og spare ressurser.

IKO ser for seg flere muligheter for innføring av fellesemner på tvers av utdanningene de tilbyr, og også for spesialistutdanningene. Dette gjelder både innenfor ulike fagområder, men også som fellesemner. De ser også at nasjonalt samarbeid med de øvrige odontologiske læresteder (UiO, UiB og Høgskolen Innlandet) kan vurderes. Dette kan bidra til ressursbesparelser samtidig som det sikrer høy kvalitet på undervisningen. Utfordringen med å undervise i fagområder på tvers er ulike opptakskrav på f.eks odontologi og tannpleie, som kan gjøre felles undervisning vanskelig å gjennomføre, særlig i første studieår. Erfaringsmessig er det utfordrende å gjennomføre helt felles emner, men det kan løses med delvis felles undervisning, etterfulgt av seminarer eller gruppearbeid på programnivå. Økt innføring av digital undervisning i felles emner etter samme modell, kan også redusere eventuelle utfordringer i timeplanleggingen.

For spesialistutdanningene ved IKO kan innføring av fellesemner vurderes både internt og nasjonalt. Disse har i stor grad felles kjerneelementer som inngår i alle spesialistutdanningene. Det er også mulighet for å innføre felles undervisning mellom grunnutdanning i tannlege og spesialistutdanning av tannleger. Eksempelvis oppfriskningskurs på masternivå for spesialistkandidater innen særskilte fagområder.

Det er også viktig å ta utgangspunkt i det ulike taksonomiske nivået i læringsmålene til utdanningene, og sørge for god støtte til læringsdesign som også sikrer spirallæring. Ved Helsefak har tilsetting av en dedikert emneleder og etablering av styringsgruppe for HEL-0700 vært viktig for å sikre kvalitetsutvikling av emnet, samt at emnet dekker studieprogrammenes samlende behov.

Det ligger et stort potensial i basalfagene gitt av IMB siden de samme fagmiljøene gir undervisning til de aller fleste studieprogram innen disse fagområdene⁵. Undervisningen for medisin og odontologi har samkjørt store deler av første år samt deler av andre år. IMB ser på nåværende tidspunkt ikke mulighet for å effektivisere denne undervisningen ytterligere. Bachelor i bioingeniørfag ved IMB sier at basalfag kan fungere godt felles med andre utdanninger, f.eks. biomedisin som er en disiplinutdanning.

Matrise kan utnyttes for både programfag, fellesfag og valgfag i programmene. Institutt for helse- og omsorgsfag peker på at flere tema og emner i medisin- og helsefagene har en felles basis. Det er likevel et stort behov for undervisning rettet til hver enkelt utdanning, slik at undervisningen muliggjør oppnåelse av læringsutbytte og er relevant for yrkesutøvelsen. De presenterer i sitt høringsvar eksempler på erfaring med fellesundervisning og potensiale for videre utvikling av fellesundervisning, som HEL-0700. Dette emnet bør videreføres, men man må vurdere tildelt ressurs per ansatt opp mot oppgavene. For flere eksempler se høringsvar fra IHO⁶

Institutt for farmasi er, basert på erfaringer, skeptisk til store felles emner. De ser heller et større potensiale i felles undervisningsbolker som består av mindre enheter og moduler som kan tilpasses de enkelte studieprogrammene.

Institutt for medisinsk biologi bidrar i grunnutdanningen av alle profesjonsstudier ved Helsefak, som ernæring, sykepleie, paramedisin, radiografi, tannpleie, ergoterapi og fysioterapi. På de grunnutdanningene som instituttet ikke eier, men gir undervisning i ulike basalfag (kjemi, biokjemi, cellebiologi, bioteknologi, anatomi, fysiologi, immunologi, farmakologi og mikrobiologi) vil det være mulig med samkjøring av undervisning på tvers av utdanningene der *hvor læringsmålet er det samme (matrisemodell)*. Dette vil være en krevende prosess hvis modellen forutsetter 10 stp emner. Undervisning ved medisin- og odontologistudiet er casebasert. Dette er en utfordring mhp byggeklossmodellen. Instituttet har ansvar for første og andre studieår medisin og odontologi. Her er undervisningen samkjørt store deler av første år samt deler av andre år. Instituttet ser på nåværende tidspunkt ikke mulighet for å effektivisere denne undervisningen ytterligere.

Fakultetets vurdering: Helsefak har en stor andel profesjonsutdanninger og bruk av matrise som strategi vil derfor bli spesielt viktig for at fakultetet samlet sett skal kunne oppnå en ressursbesparende effekt av studieprogramgjennomgangen. Vi anerkjenner at mange utdanninger allerede bruker matrise i stor utstrekning, men vi anser likevel at det ligger et stort potensiale der som må utforskes videre. Samtidig erkjenner vi utfordringene ved bruk av matrise, men vi har også mye nyttige erfaringer som tilsier at matrisemodellen kan tas i bruk i mye større utstrekning gitt at det utredes nærmere hvor store fellesemner bør være, hvilke pedagogiske tilnærminger som bør

⁵ Eksempelvis biokjemi, cellebiologi, fysiologi, molekylærbiologi og immunologi

⁶ 2023/11001-3

brukes, og hvordan emnekomiteer må settes sammen og hvilket mandat de må ha for å imøtekomme utfordringene. Det må jobbes aktivt med emnedesign og løsninger for fagspesifikke behov på store emner som går på tvers av program, med en stor og heterogen studentgruppe. Utfordringen for studieprogrammene er å få oversikt over innholdet i hverandres program for å kunne identifisere mulighetene for fellesundervisning. Forutsetningen for fellesundervisning er videre at timeplanene kan koordineres i tid, og at det er gode struktur for samarbeidet, f.eks ved bruk av emnekomiteer bestående av representanter fra de deltagende studieprogram slik at både kvalitet og evt endringer er godt samkjørt og forankret. Dette må også sees i sammenheng med administrative rutiner som ligger til grunn for at fagmiljøene skal få støttetjenestene de trenger for å sikre koordinering og samarbeid på tvers.

2.4 Arbeidsdeling

Muligheter for økt samarbeid lokalt, nasjonalt og internasjonalt har blitt løftet frem av flere utdanninger og Institutt for helse- og omsorgsfag har konkret vist til eksempler på hvor det finnes potensiale for økt samarbeid:

- En rekke utdanninger (bachelor og master) foreslår å øke samarbeidet og å dele undervisning med andre utdanninger lokalt på UiT, nasjonalt med tilsvarende utdanninger og også dele og bruke internasjonale undervisningsressurser.
- Både bachelor- og masterutdanninger foreslår økt samarbeid mellom utdanningsnivåene på IHO. Det gjelder bl.a. fysioterapi- og ergoterapiutdanningen. Økt samarbeid med Senter for omsorgsforskning Nord (SOF Nord) er også foreslått. Det trekkes fram at ansatte med førstestillingskompetanse tilknyttet bachelorutdanning, tidvis er uutnyttede ressurser i undervisning og veiledning av master- og ph.d.-studenter. Et økt samarbeid mellom nivåene vil kunne gi større bærekraft blant de ansatte både innen undervisning og forskning.

Noen studieprogram har nasjonale eksamener både i regi av NOKUT og profesjonsråd i UHR. Flere studieprogram kan være tjent med et samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner, at man på sikt standardiserer flere eksamensoppgaver og vurderer muligheten for å opprette en felles «pool» med eksamensoppgaver, og caser til bruk i eksamen og øvrig læringsaktiviteter. Diskusjoner i nasjonale utdanningsfora som SIKT, veiledningsnettverket og utdanningskonferanser, har løftet forslag om at caser eller eksamensoppgaver kan deles i åpne utdanningsplattformer forbeholdt ansatte.

Fakultetets vurdering: nasjonal arbeidsdeling har et økende potensiale innen våre utdanninger siden mange er ramlestyrte og relativt like nasjonalt. Dette gjør også at det er et stort potensiale rundt økt bruk av nasjonale eksamener innen flere emner/utdanninger enn i dag.

2.5 Tilpasning

Tilpasning av emner og studietilbud handler om å legge til rette for at studenter med ulike forutsetninger for å studere gis mulighet til å ta høyere utdanning uten at dette krever stor grad av skreddersøm fra tilfelle til tilfelle. Denne strategien rommer mange muligheter og krever styring slik at vi beveger oss i samme retning.

2.5.1. Åpne læringsressurser

UiT er med i et nasjonalt samarbeid om åpen utdanning og har full tilgang til alle ressurser som er publiserte i DLR⁷ den nasjonale plattformen for å søke etter, dele og gjenbruke åpne

⁷ <https://dlr.unit.no/>

læringsressurser. Det er et nasjonalt og lokalt mål om at flere ansatte skal ta i bruk og dele åpne undervisningsressurser.

HelPed har i mange år delt åpent egne undervisningsressurser og jobbet for å skape en delingskultur og kollektivt samarbeid om undervisning. I dialog med ansatte møtes åpen utdanning fortsatt med en viss skepsis og motstand. Det er en stor prosess med, og et stort potensial i, å skape en kultur for deling. HelPed erfarer at det er et behov for å informere om og bidra til å skape oversikt over hvilke åpne digitale læringsressurser som finnes, samt å veilede og støtte fagmiljøene å ta i bruk digitale læringsressurser i egen undervisning. Det er et stort potensial for å dele, gjenbruke og tilpasse læringsressurser til bruk i egen undervisning, både lokalt og nasjonalt.

Forum for utdanningsledelse, som samler utdanningsledere ved Helsefak og ledes av prodekan for utdanning, er en viktig arena for erfaringsdeling og å bygge kvalitetskultur om åpen utdanning og å implementere læringsressurser. Det kan være behov for en arena på tvers av fakultetene som fremmer samarbeid på tvers mellom studieprogram.

Det pekes på at som strategi innebærer tilpasning å kunne møte flere og vekslende behov med samme ressursbase, for eksempel gjennom «omvendt undervisning»; felles grunnmoduler på tvers av studiesteder.

HelPed peker på i sin uttalelse at en nøkkel i økt bruk av omvendt undervisning, er økt pedagogisk kompetanse og støtte fra pedagogiske enheter som HelPed, Result⁸ og Læringsakademiet⁹. Både studenter og vitenskapelig ansatte vil trenge mer kunnskap om hvordan studenter i større grad kan involveres i utvikling av undervisning og ta en mer aktiv rolle i læringsprosessene. En annen sentral faktor for å lykkes i økt bruk av omvendt undervisning, kan ligge i utvidet bruk av åpne undervisningsressurser. Det finnes per i dag tusenvis av videoer og andre ressurser lokalt og nasjonalt, som i liten grad er tatt i bruk ved UiT. Det er behov for et mer systematisk arbeid med åpen utdanning i studieprogramporteføljeprosessens neste faser.

Utfordring med studentenes tilhørighet er problematisert av Institutt for psykologi. Det er flere momenter i modellene som kan stå i veien for studentenes trivsel og tilhørighetsfølelse. Strategien 'tilpasning' er riktig å vurdere med tanke på universell utforming og tilrettelegging. Flexibiliteten i strategien medfører imidlertid også færre muligheter for å bygge et godt studiemiljø, fordi studentene studerer på ulike steder og tidspunkter. Utvikling av mentorordninger ved studieprogrammene vil kunne være viktig som en mulig løsning på dette.

2.5.2. Kunstig intelligens

Kunnskapssektoren påvirkes til enhver tid av samfunnets raske endringer. Et eksempel på dette er feltet kunstig intelligens (KI) i høyere utdanning. KI har åpnet for nye muligheter i bruken av KI i høyere utdanning, hovedsakelig gjennom bruk av store språkmodeller (f.eks. ChatGPT). Studenter og ansatte bør som del av den generelle digitale kompetansen oppmuntres til å bli KI-kyndige. Dette er en del av digital kompetanse og også generiske ferdigheter som omstillingskompetanse, som vi må legge til rette for i alle våre utdanninger, og hvor vi må benytte oss av de fagmiljøene som har kompetanse på dette. I forbindelse med at UiT har opprettet sin egen chatGPT-tjeneste, ChatUiT, er det viktig å følge opp med kompetanse til både undervisere og studenter.

2.5.3. Etter- og videreutdanning

⁸ Ressurssenter for undervisning, læring og teknologi ved Universitetsbiblioteket. [RESULT | UiT Norges arktiske universitet - Result](#)

⁹ [Læringsakademiet ved BFE | UiT](#) ved Fakultet for biovitenskap, fiskeri og biologi

Under tilpasning som strategi fremheves det også at muligheten for å studere på deltid er et særlig behov i arbeids- og samfunnslivet. Det er flere av våre institutter som ser på mulighetene for å tilby etter- og videreutdanning (EVU), enten som en ny aktivitet eller som en utvidelse av det de allerede har av tilbud.

IHO ser på EVU som en mulig inntektskilde. Grunnet tett samarbeid med praksisfeltet er IHO kjent med behov for etter- og videreutdanning (EVU) hos ansatte i helse- og omsorgstjenesten. Der tjenesten har behov for kompetanseheving vil det kunne være en inntektskilde for instituttet å tilby denne type EVU mot betaling. Det kan f.eks. være aktuelt å tilby noen av våre allerede etablerte enkeltemner som EVU for ansatte i helse- og omsorgstjenesten som mangler denne kompetansen. Dette er f.eks. aktuelt for emner i paramedisinutdanningen, da den største andelen av ansatte i tjenesten per i dag har utdanning på videregående skole nivå. Det er også aktuelt å tilby nye heldigitale EVU med nasjonal distribusjon der det er tydelige behov (f.eks. i nukleærmedisin, der det er krav i forskrift, men der det i dag mangler undervisningstilbud i Norge).

HelPed har i dag ansvaret for et EVU emne på masternivå HEL-6331 Veiledningskompetanse, som tilbys som valgbart emne eller gis innpass i master i helsefaglig utviklingsarbeid og master i sykepleie. Ettersom vi har fått forskriftsfestet at alle helse- og sosialfaglige studieprogram skal ha veiledningskompetanse, kan vi vurdere om dette emnet bør integreres i profesjonsutdanningene. Vi utarbeider innenfor prosjektet VeiKomp Nord¹⁰ et introduksjonsemne i veiledning, som også kan vurderes innpasset i våre profesjonsutdanninger.

RKBU har en rekke enkeltemner som de i dag tilbyr som etter- og videreutdanning. Disse gir studiepoeng i temaer som kunne vært svært aktuelle i en mastergrad i pedagogikk, psykologi, psykisk helse, barnevern, spesial/sosialpedagogikk etc. Med nåværende modell for utdanninger på UiT så forekommer det at studenter søker å få innpasser emner fra RKBU, men i begrenset omfang grunnet dagens finansieringsmodell.

Som en del av revisjonen i Master i Public Health jobbes det med ulike EVU kurs innenfor epidemiologi, forebygging, analyse av registerdata, statistikk, helseøkonomi og kost-nytte analyser. Med bakgrunn i de behovene for forebygging og omstillingskompetanse som belyses i rapporten fra helsepersonellkommisjonen samt at vi ser at alle politikere bør skoles innenfor folkehelse ser vi at vår kompetanse og deler av eksisterende kursportefølje bør utvikles med tanke på EVU i regionen. Vi har også tidligere trukket frem at ett av de to foreslått løpene på masternivå, kan tilpasses EVU.

Fakultetets vurdering: tilpasning i form av fleksible tilbud må i hovedsak utvides med at de samme emnene gis både for campusstudenter, og studenter på andre campus og/eller som EVU. Det må gjøres et videre arbeid ved Helsefak for å identifisere emner/temaer som skal tilbys fleksibelt. Vi anerkjenner at det for underviserne blir en ekstra utfordring å samtidig undervise både studenter fysisk tilstede og digitalt. Det må derfor være fokus på opplæring i god emnedesign og pedagogiske løsninger som er tilpasset denne type undervisning. Fakultetet anser videre at åpne læringsressurser og nye verktøy som KI må tas i bruk i større utstrekning i selve undervisningen, i vurdering av studentene og i gjennomføring/planlegging av undervisning. Dette vil kreve både opplæring og kulturendring, men vil ha et potensiale for ressursbesparelser.

¹⁰ [Veiledningskompetanse for en bærekraftig helsetjeneste i Nord-Norge | UiT](#)

Del 3. Gjennomgående endringer og anbefalinger

3.1. Læringsdesign og støtte til faglig utvikling

Senter for helsefaglig pedagogisk utvikling (HelPed), har helt siden etablering i 2012 arbeidet med læringsdesign og støtte til fagmiljøene i forbindelse med utdanningsreformer, revisjoner og kontinuerlig kvalitetsutvikling. Rapporten peker på at studieprogramporteføljeprosessen vil «intensivere behovet for arbeid med læringsdesign». HelPed påpeker at det er viktig at en slik intensivering og støtte til revisjonsarbeid foregår nært fagmiljøene, med etablerte kompetansemiljø som er oppdaterte på fagdidaktikk, utdanningsforskning og kan legge til rette for utvikling av kunnskapsbasert undervisning i ulike fagmiljøer. I inneværende år, 2023, har HelPed samarbeidet med flere fagmiljø i forbindelse med studieplanrevisjon av eksisterende studieplaner (Master in Public Health, Master i sykepleie/ABIKO, Medisin- og jordmorutdanning). HelPeds erfaringer fra arbeid med læringsdesign viser at dette er et ressurskrevende arbeid som krever et godt samarbeid mellom vitenskapelige og administrativt ansatte, samt god forankring på alle ledernivå.

I styringsgruppas rapport heter det på side 25: «For å være bedre dimensjonert for det videre utviklingsarbeidet som nå vil være nødvendig legges det opp til bedre skalering av støtte til utvikling av læringsdesign gjennom utvikling av nettbaserte læringsressurser og felles prosessworkshops som kan legge grunnlag for fagmiljøenes egen prosesser.» Videre pekes det på at det er gitt prioritet til et økt samarbeid mellom Universitetsbiblioteket, Avdeling for IT og Avdeling for forskning, utdanning og formidling, de to sistnevnte enheter på nivå 1.

Fakultetets vurdering: Helsefak vil peke på at det også blir viktig å se samlet på hvordan de ulike pedagogiske enhetene ved hele UiT fungerer sammen; at de utfyller hverandre i tjenesteutvikling og mandat og at vi sikrer at vi på en best mulig måte når ut til fagmiljøene. Selv om Helsefak i dag har en egen pedagogisk enhet, er det viktig for oss å sikre at våre fagmiljø også kan dra nytte av de tjenester som utvikles ved UiTs sentrale enhet Result¹¹ som bl.a. har i sitt mandat å bistå fagmiljøer og ledelse ved UiT med utvikling av undervisnings- og læringskvaliteten ved institusjonen. Det er sentralt at HelPed og Result jobber sammen om dette. Hvordan dette skal gjøres anbefaler vi tas med i det videre arbeidet med utvikling og dimensjonering av støttetjenestene innen faglig utvikling av undervisning. I dag er fagmiljøene små og sårbare og for å nå ambisjonene til UiT i studieprogramutviklingen, er det sentralt at vi ser på dette samlet. Eksempel på problemstillinger fagmiljøene vil trenge støtte til å løse er:

- Hvordan formulere gode og treffsikre læringsutbyttebeskrivelse i fellesemner med studenter fra ulike fagområder?
- Hvordan gi god undervisning til store studentkull samtidig som man ivaretar tilhørighet til eget studieprogram?
- Hva er en kritisk masse for hvor stort studenttall en kan samle i fellesundervisning?
- Hvordan implementere digitale læringsressurser i emner/ undervisning slik at man oppnår læringsutbytte men med redusert ressursbruk?

4.0 Formelle rammevilkår

¹¹ Ressurssenter for undervisning, læring og teknologi ved Universitetsbiblioteket.

Det er flere som nevner at dagen budsjettmodell ikke fremmer samarbeid og at det må utvikles incentiver for å fremme samarbeid om emner. Vi vil peke på at prosessen med å revidere budsjettmodellen oppfattes som sentral for å kunne nå målene i arbeidet med fornying av emne- og studieporteføljen.

4.1. Organisering av semesteret

Enhetene bes særlig om å gi tilbakemelding på hva som bør være hovedregel for organisering av semesteret og der har vi fått ulike tilbakemeldinger fra instituttene. Vi ser at en sekvensiell organisering av semesteret kan gjøre at flere av våre emner kan tilbys som kompetansepåfyll for studentgrupper som vil studere på deltid og kombinere studier med arbeid og at det muligens vil lette organiseringen av semesteret.

Vi tar også med innspillet vi har fått fra Institutt for psykologi som på det sterkeste vil advare mot en sekvensiell organisering av semesteret. Det er flere grunner til dette. De viktigste av dem er *ikke* 'et spørsmål om preferanser og faglig egenart', slik det står skrevet i høringsbrevet, men handler om et solid forskningsgrunnlag:

- En av de viktigste strategiene for varig læring, godt dokumentert gjennom mengder av forskning i over hundre år, er å *fordele læringen over tid*. Dette kalles gjerne 'spacing' i litteraturen, og handler om at man fordeler læringsstoffet utover tiden man har til rådighet og repeterer jevnlig. Ved å dele opp semesteret i bolker, fratar man studentene muligheten til å jobbe grundig med egen læring, og man fratar underviserne muligheten til å bruke denne viktige strategien i sin undervisningsplanlegging.
- Man lærer bedre av å jobbe med ulike fag parallelt enn ved å fokusere på én ting om gangen. Da får stoffet tid til å modnes, og man får variasjon i de daglige arbeidsoppgavene.
- En students arbeidsmengde er gitt å være 25-30 timer per studiepoeng. Det innebærer 250-300 timer per 10 stp-emne, og tilsvarer allerede mellom 41 og 50 timer i uka for et vanlig semester (18 uker). Denne arbeidsmengden er dog veiledende og varierer fra emne til emne med tanke på vanskelighetsgrad, tidligere kunnskaper, type undervisning og vurderingsform, osv. Ved å dele opp semesteret i eksempelvis tre bolker á seks uker, mister studentene fleksibiliteten som ligger i å prioritere hvor mye arbeid som til enhver tid behøves til hvert emne, og man kan risikere at de trår vannet i én bolke, mens de må jobbe ekstra mye i en annen.
- Studentene fratas muligheten til å jobbe med å strukturere, planlegge og prioritere mellom ulike oppgaver – ferdigheter de trenger i et senere arbeidsliv.
- Sekvensiell oppdeling av semesteret skaper sårbarhet for fravær. Studentene risikerer å gå glipp av store deler av emnet dersom de blir syke, må på HV-øvelse eller opplever livskriser av ulik art.

Samlet medfører sekvensiell undervisning det motsatte av den fleksibiliteten man ønsker seg av en ny modell. I stedet vil vi foreslå at man setter opp faste tidsluker hver uke for emner som går samtidig, slik at man unngår kollisjoner og skaper forutsigbarhet for undervisere og studenter. Dette vil også bidra til at studentene kan lage seg gode, faste arbeidsrutiner for et helt semester, i stedet for å planlegge på nytt hver uke.

Fakultetets vurdering: Fakultetet støtter ikke innføring av sekvensiell organisering som ny hovedregel for organisering av semesteret, men at det bør tillates bruk der det er hensiktsmessig.

4.2. Campusdimensjonen

Institutt for vernepleie peker på en utfordring som vil ramme de mindre campusene i større grad enn programmene ved Campus Tromsø. En samkjøring av obligatoriske emner som Vitenskapsteori og Metode, rent digitale emner, samt det å åpne opp for valg av enkeltemner på andre masterprogram ved UiT, medfører en fare for «utarming» av studietilbud ved Institutt for vernepleie og Campus Harstad. Dette ved at en risikerer å sitte igjen kun med enkeltemner, mens større deler av masteren tas digitalt eller ved andre campuser. Dette vil kunne gjøre Institutt for vernepleie mindre attraktivt for ansatte med førstekompetanse, og kunne svekke instituttets faglige robusthet. Dette innspillet kan overføres til flere av programmene som har hovedsete på våre mindre campus og en slik samkjøring bør ikke gjøres før det er vurdert nærmere hvilke tilpasninger som kan gjøres i undervisningsmetodikk og læringsdesign som er nødvendig.

Idrettsvitenskap er også eksempel på et fagområde som kan illustrere utfordringene vi har med å tilby utdanning på flere campus. Ved mindre campus vil studentene ha færre valgmuligheter, og vil i en byggeklossmodell måtte flytte mellom campus, med risikoen for at de ikke kommer tilbake. Et alternativ er å sikre at emnepakker som skal tas av flere studieprogram lokalisert ved ulike campus er fleksible og samlingsbaserte.

IH har også utviklet noen av sine program som fleksible program, men med samlinger i Alta.

Fakultetets vurdering: Emner og emnepakker som skal tas av flere studieprogram lokalisert ved ulike campus må være fleksible slik at studenter kan følge disse fra flere studiesteder. Det er viktig å være oppmerksom på at det parallelt som UiT utvikler sin studieportefølje er viktig at Samskipnaden tilpasser sine bo-tilbud også for korttidsutleie og samlingsbaserte utdanninger. Fakultetet vurderer det videre slik at institutt og programledelse bør være distribuert på UiT sine campus/studiesteder der det er mulig slik at ikke all ledelse gjøres fra campus Tromsø.

4.3. Andre rammebetingelser

- De fleste av utdanningen ved Helsefak har ett tett og nært samarbeid med praksisfeltet (spesialist- og primærhelsetjeneste). Dette er nødvendig for å utvikle og gjennomføre praksisemner. Vi må derfor være tilpasset praksisfeltets rammer for å kunne gjennomføre undervisningen i hvert semester. Bruk av kombinerte stillinger (dvs delt ansettelse ved UiT og i praksisfeltet) er en suksessfaktor og er prioritert i tiden fremover.
- Utdanningene foreslår evaluering av organisering, undervisning og vurdering, med mål om å finne og utvikle mindre ressurskrevende løsninger. F.eks. innføre alternative former for og gjennomføring av arbeidskrav og eksamen. F.eks. å ta i bruk video eller å endre fra individuelle til par-/gruppevis bachelor og masteroppgaver. Videre utvikle flercampusundervisning (f.eks. som i det eksternfinansierte prosjektet «Det langstrakte klasserommet») gjennom **deling, digitale løsninger og organisering i samtid** mellom ulike studiesteder.
- Det vil være nødvendig med rutiner som sikrer at emner som inngår i emnepakker ikke kan legges ned eller endres uten at studieprogrammer som tilbyr disse emnepakkene har mulighet til å komme med innspill.

- Administrative tjenester må være rigget slik at brukere av tjenestene opplever å få den nødvendige støtten for å klare omstillingen
- Pr. i dag er finansieringsmodellen ved UiT et hinder for å få til synergier og samarbeid på tvers av fakultet. Dette fremheves bl.a av Institutt for samfunnsmedisin som er i gang med et revisjonsarbeid av Master in Public Health og peker på at et godt samarbeid på tvers av fakultet forutsetter en finansieringsmodell som fremmer samarbeid og at incentiver til tverrfaglig samarbeid bør utarbeides.
- I en prosess med fornyelse av studieporteføljen vil det være viktig å skape engasjement hos de ansatte. Det vil være viktig å kunne presentere konkrete eksempler som viser at modellene vil frigjøre tid til FoU aktivitet og gi handlingsrom, samtidig som studiekvaliteten beholdes.
- Digitale systemer for oppfølgingen av studenter i praksis vil kunne lette arbeidsbyrden for de faglige ansatte.
- Program som samarbeider må være strukturert sånn at samarbeid er mulige (opptakssyklus osv.) – hva skal til for å få til fellesundervisning.
- Studieprogramledelse må utvikles videre, og spesielt opplæringen må styrkes for å gi nødvendig kompetanse og trygghet i rollen.